

تدوین و پیاده سازی برنامه استراتژیک

نویسندگان: مترجمین: دکتر سیدمهداد محمدی، دکتر شهاب خطیب زاده، رضا دهقان، افسانه امیدی مراد، سیده مهتا هاشمی

فهرست مطالب:

فصل اول - فرآیند برنامه ریزی استراتژیک را آغاز نموده و بر روی نحوه انجام آن توافق کنید.

فصل دوم - شفاف سازی وظایف و مسوولیت های سازمان

فصل سوم - طرف های ذی نفع را شناسایی کنید، ماموریت و ارزش ها را تدوین نموده و تهیه طرح اولیه چشم انداز را بررسی کنید

فصل چهارم - محیط را برای شناسایی قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و چالش ها مورد ارزیابی قرار دهید

فصل پنجم - مسایل استراتژیک را شناسایی و تعریف کنید

فصل ششم - استراتژی های لازم برای رسیدگی به مسایل را طراحی و تدوین کنید

فصل هفتم - برنامه استراتژیک را مرور و اتخاذ نمایید

فصل هشتم - یک چشم انداز سازمانی موثر برای آینده تعیین کنید

فصل نهم - فرآیند موثری برای پیاده سازی طراحی کنید

فصل دهم - استراتژی ها و فرآیند برنامه ریزی استراتژیک را مورد ارزیابی مجدد قرار دهید

چکیده:

اتخاذ رویکردی فعال تر نسبت به اداره سازمان و تقویت خلاقیت بیشتر در مورد ساختن آینده آن (که نهایتا منجر به ایجاد ارزش افزوده بیشتر اجتماعی خواهد شد)، محکم ترین دلیل برای انجام برنامه ریزی استراتژیک است. داشتن برنامه، ضمن فایده آن به عنوان دستورکار مدیریت سازمان، یکی از اشکال برجسته پاسخگویی به طرف های ذینفع بوده چارچوب گزارش عملکرد سازمان را نیز تعیین می کند. به کمک این رویکرد و روش می توان الزامات و وظایف مورد انتظار از سازمان - به عنوان بخشی از تشکیلات دولت - در قالب برنامه های توسعه، برنامه های تحول اداری و چشم انداز بیست ساله را نیز ساماندهی کرد. (برنامه ها و سیاست های اعلام شده در این مدارک، یک ورودی بسیار مهم محتوایی به فرآیند برنامه ریزی استراتژیک در دستگاه های دولتی می باشند. دستاوردها و توفیق دستگاه ها در این حوزه ها در «جشنواره شهید رجایی «مورد ارزشیابی قرار می گیرد. مدیریت استراتژیک، یکی از محورهای اصلی در مدیریت نوین دولتی است و از اینرو تفکر و مشی استراتژیک باید طی فرآیند اصلاحی گذار از مدل سنتی و بروکراتیک اداره دولتی (administration) به مدل نوین و مدیریت گرایی (managerialism) مدنظر قرار گیرد

[Hughes O. (۲۰۰۳) *Public Management and Administration*, pp. ۵۴-۶۰]. رویکرد و روش برایسون در برنامه استراتژیک در سازمان‌های دولتی و عمومی، مشهورترین و پذیرفته‌شده‌ترین روش در این حوزه می‌باشد. بنا به نظر برایسون، برنامه‌ریزی استراتژیک - برخلاف بعضی رویکردهای زودگذر و ناپا- ماندگار خواهد ماند. (is here to stay) دلیل موضوع، به زعم وی، ترکیب عقلانیت منطقی و مقبولیت سیاسی (substantive rationality & political acceptability) در این رویکرد می‌باشد؛ شناسایی و مطرح نمودن مسایل مهم پیش‌رو (raising important issues) هم‌جان تصمیم‌گیری سیاسی و هم برنامه‌ریزی استراتژیک می‌باشد (Bryson JM. (۲۰۰۴) *Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations*, pp. XV & ۱۶-۲۰].

لازم به تاکید است که هدف اصلی این فعالیت تولید یک برنامه مکتوب نیست، هدف اصلی در نهایت تقویت اندیشیدن، عمل کردن و یادگیری به‌گونه‌ای استراتژیک می‌باشد. فرآیند رسمی برنامه استراتژیک ضمن تولید محصول ملموسی به عنوان برنامه استراتژیک، بهانه و ابزاری برای تقویت این نتایج دلخواه غیر ملموس است. با توجه به اقبال نسبت به برنامه استراتژیک در سازمان‌های دولتی طی چند سال گذشته، انجام ترجمه کتاب «Creating and Implementing Your Strategic Plan» در دستورکار دفتر مشاوره مدیریتی و بهبود کیفیت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران قرار گرفت. این راهنما، منبع ارزشمندی برای انجام برنامه‌ریزی استراتژیک (برای بار اول یا نوبت‌های بعدی) در سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی می‌باشد. با توجه به وجود ترجمه اصل کتاب: «برنامه استراتژیک برای سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی» (ویرایش دوم) به همت دکتر عباس منوریان (ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز آموزش مدیریت دولتی، سال ۱۳۸۱)، امکان بهره‌برداری عمیق‌تر و جامع‌تر از رویکرد برایسون بیش از پیش فراهم می‌باشد. سیاستگذاران، مدیران و کارشناسان سازمان‌های دولتی و دانشجویان رشته‌های مدیریت، مخاطبین و استفاده‌کنندگان بالقوه کتاب می‌باشند. انجام ترجمه به‌صورت نظام‌مند و با کنترل‌های کافی انجام شد. جزییات شیوه کار در پیوست: مراحل و روش انجام ترجمه آمده است. از خوانندگان محترم تقاضا می‌کنیم چنان‌چه نظر و یا نقدی نسبت به کتاب و معادل‌های به‌کار برده شده (نمایه لغات و اصطلاحات معادل) دارند، برای ما ارسال نمایند. از بازخوردهای ارایه شده در بازنگری‌ها و ویرایش‌های بعدی استفاده خواهد شد.